

Inventarisatie overstromingen november 2010

Maasbekken

1) Algemene opmerkingen

Het Maasbekken heeft algemeen, in vergelijking met de rest van Vlaanderen, weinig problemen gekend tijdens de hoogwaterperiode van november 2010.

De Maasafvoer was sterk verhoogd (tot 2300 m³/s), maar dit was geen zeer uitzonderlijke gebeurtenis. De waterstanden op de gemeenschappelijke Maas waren sterk verhoogd, maar dit heeft nergens tot wateroverlast geleid.

De toestand was voor verschillende onbevaarbare waterlopen (Witbeek, Dommel, Berwijn, Mark, Kleine Mark, Weerijs, Voer,...) kritiek, maar de overstromingschade bleef beperkt.

Onderstaande is een informeel verslag van de ontvangen (éénzijdige) informatie tijdens de inventarisatieronde uitgevoerd door het BS Maas. Zoals initieel gevraagd is de meeste informatie in het overstromingsloket weergegeven voor VMM-Afdeling operationeel waterbeheer. Die informatie is niet noodzakelijk ook in dit document opgenomen. Onderstaande is vaak bijkomende informatie.

Doel van dit document is dus voornamelijk intern gebruik en complementaire informatie aanleveren aan Afd. operationeel waterbeheer bij de inventarisatie-opdracht ter aanvulling van de informatie in het geoloket van de overstromingen.

Let wel: deze informatie is niet meer ter controle teruggekoppeld met de gemeenten/waterbeheerders. Hiervoor werd gewacht op de viewertoepassing van het overstromingsloket. Onderstaande informatie dient enkel voor interne werking en verder onderzoek.

Het is zeer moeilijk om een volledig beeld te krijgen van de overstromingen. Bij de gemeenten ligt de focus voornamelijk op confrontatie met water of hetgeen zichtbaar is langs weg. Inkleuring in buitengebied is dus zeker niet volledig. Sommige gemeenten (Opglabbeek, Maasmechelen, Wuustwezel, Baarle-Hertog, Dilsen-Stokkem) melden dat ze geen overstromingen hebben gehad; hoewel dit in buitengebied waarschijnlijk wel is voorgevallen.

Een aantal gemeenten werden na 12/13 januari bezocht, waardoor de overstromingen van januari mee opgenomen zijn in de inventarisatie (zie opmerkingen bij de contouren in het geoloket).

Er werd getracht om ook andere waterbeheerders te bevragen. Zo werd voor het Antwerps als Limburgs deel van het Maasbekken de gebiedsbeheerders van AOW bevestigd, alsook de terreinopzichters van de provinciale diensten bevestigd voor waterbeheer. Voor het winterbed van de Maas werd nv De Scheepvaart bevestigd, hoewel exacte waterstanden bij het Hydrologisch Informatiecentrum te verkrijgen zijn. Dit winterbedgebied is bovendien in volle ontwikkeling om ruimte te geven aan de Maas, waardoor inkleuring zeer relatief is.

Medewerking voor de inventarisatie werd via email (21/12/2010) aan de wateringen gevraagd. Enkel Watering het Grootbroek heeft hierop gereageerd en haar medewerking verleend.

Aanvullend verwijzen we hier ook naar de inventarisatierapporten van de waterbeheerders nav de overstromingen van november 2010

Voor een vollediger overzicht worden best ook terreinbeherende instanties (milieu-organisaties, ANB,...) bevestigd. In dit opzicht werd via email een schriftelijke bevestiging verstuurd naar de leden van bekkenraad op 21/12/2010, maar dit kreeg geen respons.

Een bijgevoegde excelfile geeft detailoverzicht van de contactmomenten met de gemeenten en waterbeheerders.

2) Noordelijk deel Maasbekken

2.1. Input waterbeheerders 1^e en 2^e cat:

1) VMM-AOW: Bezoek Bekkenscr. Maas op 7/12/2010: Inkleuring met gebiedsbeheerder; focus op Mark, aanlevering van foto's van 13 en 14 november langsheen Mark;

2) Provincie Antwerpen: Bezoek Bekkenscr. Maas op 10/1/2011: inkleuring op basis observatie districtsbeheerder + info van VLM; aanlevering foto's. Zie ook rapport van de provincie.

2.2. Baarle-Hertog

Niet bezocht.

Schriftelijke reactie: *'Ivm onderwerp kan ik U melden dat wij geen overstromingen; noch overlast hebben gehad. Brandweer had ook geen interventies'*

2.3. Brecht

Bezoek Bekkenscr. Maas op 13 januari 2011;
Aanwezig: interne zaken

Twee gebieden ingekleurd; in 2002 was het veel erger:

1) Er is enkel een 'probleemgebied' gesignaleerd aan de Weerijds aan de noordkant van de E19 ter hoogte van Hanepad, Hoekvlas en verder afw naar het militair domein.

Dit is een onbewoonbaar gebied dus waren er geen grote problemen. Enkel de straat Hoekvlas werd tijdelijk afgesloten voor het verkeer.

Zelf foto's genomen op 13/1/2011 (tss Wuustwezelsesteenweg en Hanepad)

Overstroming in vallei van de Weerijds te Brecht (13 januari 2011)

2) Gebied aan Sint-Joblaan: depressie in landschap, afwatering van het omliggende gebied. Duiker onder kanaal is te klein om dit gebied te ontlasten. Brandweer pompt bij problemen het water over in het Kanaal.

2.4. Essen

Bezoek Bekkenscr. Maas op 18 januari 2011
Aanwezig: milieudienst
Geen foto's beschikbaar.

Geen problemen in november 2010 en januari 2011. Brandweer heeft 1 kelder omwille van stijgend grondwater leeggepompt.

Inkleuring gebieden vnl. op basis van indiening schadeclaim en op basis ervaring gemeentelijke diensten.

1) Ten zuiden van Vissenheuvel, ten oosten van Antwerpsesteenweg: lager gelegen gebied: stagnerend water. Voor dit perceel werd schadeclaim ingediend.

2) Overstroming vanuit Kleine Aa ten noorden van Essendonkbos en Steenpaal. Gebied in eigendom van ANB en nog privé. Provincie plant in toekomst ecologische herinrichting van dit gebied tot aan grens. Het gebied ten zuiden van Essendonkbos en Steenpaal is/was een 'potpolder' in eigendom van

ANB. Dit zou voorlopig niet aanmerking komen als inrichting als overstromingsgebied. Inrichting hiervan ter voorkomen van wateroverlast zou ook niet noodzakelijk zijn.

3) Ten zuidoosten van Kraaienbergh: weide/akkers waren volgens Ferraris kaart Schamven (Schamse Dijk): nat gebied. Dit is nog steeds zo. In winter geen afwatering via de Schambeek mogelijk. Blijkbaar zijn er nog natte; drassige gebieden langs Kleine Aa in winter, maar dit zorgt niet voor problemen of schadeclaims.

2.5 Hoogstraten

A) Niet bezocht.

Schriftelijke reactie: naar aanleiding van uw brief van december 2010 betreffende hoger genoemd onderwerp kunnen wij u melden dat we in feite niet op een gepaste en voldoende wijze kunnen antwoorden op uw vragen; zeker niet voor wat betreft het aangeven van de overstromingsgrenzen.

Voor het overige willen we echter wel graag antwoorden op de gestelde vragen, zij het zeer onvolledig:

1 Beeldmateriaal

Is niet beschikbaar

2 Kaartmateriaal

Is niet beschikbaar

3 Gegevens mbt hoogte overstromingen

Zijn niet beschikbaar

4 Inzet van de hulpdiensten en gemeentelijke diensten

4.1 Hulpdiensten

Bij onze hulpdiensten zijn geen oproepen binnen gekomen

4.2 Gemeentelijke diensten

De gemeentelijke diensten hebben geen interventies moeten uitvoeren

5 Omvang van de schade

Is niet gekend

6 Oorzaken van de overstroming(en)

Voor zover wij hebben kunnen nagaan zijn er slechts enkele lokale overstromingen geweest; het betrof hier de gekende plaatsen waar de overstroming werd veroorzaakt door overstroming van de lokale waterloop De Mark. Specifiek geldt dit voor de locaties Klinketbrug te Wortel en Castelr weg te Minderhout.

7 Onderhoudswerken

Het onderhoud (kruidruiming en verwijdering slib) aan de waterloop De Mark is reeds gedurende jaren niet uitgevoerd.

Deze waterloop is een waterloop van eerste categorie.

Voor specifieke informatie willen we graag u doorverwijzen naar de Watering De Beneden Mark.

Deze watering beheert de waterlopen en staat in voor de waterbeheersing op het grondgebied van Hoogstraten.

→ Watering De Beneden Mark heeft echter niet gereageerd op schriftelijke vraag

B) Het gebied langs de Mark (1^e cat) werd wel gekarteerd op basis waarnemingen en foto's van gebiedsbeheerder VMM-AOW. Zicht op overstroming is beperkt tot toegankelijke plaatsen (bruggen); De inkleuring via het overstromingsloket is dus onvolledig en dient mogelijks mbv DHM uitgebreid te worden.

1) Afwaarts Castelr weg hoegenaamd geen overstroming (water bleef grotendeels binnen bedding); Overstromingen situeren zich grotendeels opwaarts van Castelr weg. Inkleuring van de overstroomde gebieden op basis van waarnemingen van 13/11/2010, maar hoogste peil wordt bereikt op 14/11/2010! Datum is aangeduid overstromingsloket.

2) Thv Casterl weg: vooral opwaarts heeft overtopping plaatsgevonden, doch ook op zeer kleine schaal afwaarts. Het water wordt niet opgestuwd door brug (water staat ongeveer tot 20cm onder brug).

3) Afwaarts Laermolen tot aan Castelr weg: inkleuring op basis foto's van 13/11 aan molen en de weg).

4) Thv Laermolen: afwaarts: zeer beperkt buiten oevers; stroomopwaarts: idem

5) Thv strafinstelling aan Gelmelstraat: inkleuring want overstroming zichtbaar vanaf weg, moeilijk in te schatten hoever.

6) Opwaarts Klinketbrug: grootste overstromingen in dit gebied waargenomen.

Tussen N124 (Klinketbrug) en opwaarts tot samenvloeiing Laak, erg laag gebied, ook hier waarschijnlijk lichte overtopping, of net buiten oevers: inkleuring gedaan, maar eerder minimaal op basis van de foto's. Waterniveau nog 10cm onder Klinketbrug (Wortel); Afwaarts: bredere rivier, niet echt overstromd; opwaarts: overstroming aan beemden

7) Keirschotse brug (Zandstraat): afwaarts linker en rechter oever: inkleuring maar omvang van overstroming moeilijk in te schatten. Water loopt over weg in NW richting en volgt gracht naar Mark.

8) Merksplas 2^e cat: 46 cm onder brug: thv N124 (meetpunt).

→ *Gesuggereerde oplossingen teneinde ongecontroleerde overstromingen langsheen Mark in te perken:*

- Eventueel extra berging voorzien: opwaarts Klinketstraat; zeer nat terrein. Net so 1^e cat: mogelijks zou hier berging knn voorzien worden. Ikv van ruilverkaveling Merksplas is er opwaarts reeds berging gecreëerd.

- Lokale slibruiming teneinde meer berging en afvoer te voorzien (bv opwaarts 's Boschstraat, opwaarts strafschoot (Gelmelstraat).

- Mogelijks opstuwing aan Laermolen tgv schotbalken; Effect van dynamischer beheer moet onderzocht worden. Een optie zou zijn om tijdens wintermaanden schotbalken te verwijderen. In het algemeen kan gesteld dat het peilbeheer op de Mark niet ideaal is en dringt renovatie van stuwen zich op voor optimaal peilbeheer.

9) Grensvormende Strijbeek / Gouwse Beek zou enorm hoog hebben gestaan, met overstromingen tot gevolg in landbouwgebied/natuurgebied: maar de situatie is onduidelijk wegens gebrek aan rechtstreekse waarnemingen.

2.6. Kalmthout

Bezoek Bekkensecr. Maas op 18 januari 2011

Aanwezig: Dienst openbare werken

Beeldmateriaal: 4 foto's van 'De Greef' doorgestuurd.

In januari 2011: meer overstromingen dan in november 2010 (zie de twee contouren tussen 'Het Ziel' en Beverdonkstraat)

1) Dorpsbeek: duiker onder Vogelenzangstraat verstopt: kleine overstroming met water op de weg; probleem opgelost, éénmalig voorval (november 2010).

→ Opwaarts in de Kijkuitstraat: bergingsriool met overstort naar Dorpsbeek; Hier is nu ook een retentiebekken voorzien na de overstort vooraleer het in Dorpsbeek loost.

2) Emmanuel de Bomlaan: verkaveling, sociale woonwijk. Dit is een probleemgebied. Dit was vroeger een nat gebied met een gracht; nu is de 'afgeschafte waterloop' deels nog open, maar deels ingebuisd door de woonwijk; deze mondt uiteindelijk uit in de Dorpsbeek. De Dorpsbeek ontvangt opwaarts van de wijk (ten zuiden) ook het regenwater van de school.

Bijkomend werden bij de aanleg de huizen niet opgehoogd.

Verstopping in de ingebuisde delen doet zich soms voor + opstuwing indien lozing door hoog water in de Dorpsbeek niet mogelijk is: overstroming in de sociale wijk (Emmanuel de Bomlaan).

→ Een studie toont dat berging noodzakelijk is. De vraag is hoe dit best gerealiseerd wordt: zsm berging voorzien op perceel tussen spoorlijn en wijk of wachten op RUP voor globale aanpak in gebied want percelen ten noorden (oa sportvelden) en ten zuiden van wijk zouden nog ontwikkeld worden.

3) Wateroverlast op Brasschaatsteenweg; Het bekken ten noorden van Kruisbos op Achterbroeksebeek kon niet meer afwateren in Kleine Aa wegens hoog water; Dit leidde tot opstuwning in Achterbroeksebeek en de RWA leidingen komende vanaf Brasschaatstw (gescheiden stelsel):. Het gevolg: water op de baan (afgesloten op 13/1/2011).

Ongeveer 40cm water ($\pm 20.20\text{taw}$) boven overstortdrempel (19.80 taw) van bekken naar Achterbroeksebeek.

→ Mogelijke knelpunten en oplossingen: bergingscapaciteit van het bekken is gereduceerd door verlanding en plantengroei; Bergingscapaciteit Kleine Aa zou ook afgenomen zijn tgv lokale slibophoping. Slibruiming op een gedeelte van de Kleine Aa is door de provincie gepland in 2011.

4) 13/1/2011: in vergelijking met november 2010 is er nu een grotere overstrooming vanuit Kleine Aa tussen Het Ziel en Beverdonkstraat.

2.7. Merksplas

Bezoek Bekkensecr. Maas op 13 januari 2011

Aanwezig: Technische Dienst

Voordien bepaalde gebieden aangeduid op basis informatie van Prov Antwerpen. Op basis van informatie gemeente is werden nieuwe contouren getekend of aanwezige contouren in het overstromingsloket aangepast (aangeduid bij opmerkingen met "update Merksplas")

Geen foto's ontvangen van gemeente; wel zelf foto's genomen op 13/1: thv Geheuledijk (bergingsbekkentje Biezenloop), Lievekenshoek en op 18/1 aan Steenweg op Weelde thv RWZI: berging in ruilverkavelingsgebied;

1) Technische dienst gemeente heeft navraag gedaan bij brandweer: wateroverlast in 5 à 10 kelders (te wijten aan stijgend grondwater, verstopping riolering, riolering zonder terugslagklep; niet afkomstig van waterlopen alleszins).

Geen kritieke toestanden, enkele gebieden in Markvallei onder water.

2) Ruilverkavelingsgebied Merksplas voorziet verschillende bergingsbekkens, gerealiseerd in 2008-2010.

via Prov Antwerpen foto's en info van VLM van berging ruilverkavelingsgebied ontvangen.

3) Een probleemgebied opw Lievekenshoek 24: water op de weg. Mogelijke oorzaak is een gebrekkige ruiming van de Mark en baangracht.

2.8. Ravels

Bezoek Bekkensecr. Maas op 18 januari 2011;

Aanwezig: milieudienst en technische Dienst

Reeds gebieden ingekleurd op basis informatie Prov Antwerpen. Op basis van informatie gemeente werden nieuwe contouren getekend of aanwezige contouren in het overstromingsloket aangepast (aangeduid bij opmerkingen met "update Ravels")

Inkleuring tiental gebieden vnl op basis op basis van kennis technische dienst (het zijn immers ook altijd dezelfde gebieden die overstromen/waar water stagneert) en opgegeven percelen voor teeltschade (vaak betreft het dan 'drassige' gronden ipv echt 'water' op het veld): zie telkens opmerkingen bij de contouren voor vermelding van 'teeltschade' als bron.

Gebieden die overstroonden in november 2010, grotendeels ook in januari 2011.

Vnl: Tiental overstroemde gebieden langs de Aa, Goorloop, Leyloop

1) Knelpunten: De bergingsbekkens die in het verleden aangelegd zijn hebben reeds bergingscapaciteit verloren. Blijkbaar wordt er enkel rietmaaiing gedaan, maar wortels blijven zitten (met ophoging tot gevolg). Bv ter hoogte van 'Mosdijk/Polderstraat', Hoge Voortstraat en bekken op Straatloop. Zelfde probleem doet zich met ruiming in Aa zelf voor (bv. Mierdsedijk).

→ Grondiger ruiminsschema dringt zich op.

De provincie heeft laten weten een aangepast beheerplan voor de Aa en de retentiezones opgemaakt te hebben dat in de mate van het mogelijke en rekening houdende met het watersysteem, tegemoet

komt aan de verzuchtingen van de gemeente. Er wordt ook een werkgroep binnen het Waterschap Mark en Weerij opgericht m.b.t. vrije onderhouds- en/of bufferstroken teneinde de problematiek op een meer duurzame manier aan te kunnen pakken. Beide aspecten werden besproken op het Overleg Belangengroepen Ruilverkavelingen op 24/02/2011.

2) Brandweer had een 9 tal interventies, maar vnl te maken met stijgend grondwater in kelders (niet meegenomen in inventarisatie).

3) Thv Krommendijk nr 41: baangracht naar Aa. Door hoog water kon deze amper afwateren. Waterniveau kwam gelijk met baan, maar net geen overstroming (dus niet ingekleurd).

2.9. Rijkevorsel

Bezoek Bekkensecr. Maas op 13 januari 2011;

Aanwezig: dienst Burgerzaken

Informatie (+foto's) grotendeels afkomstig van Brandweer en landbouwer.

1) Brandweer: totaal: 27 personen ingezet; 457 ingezette uren; ingezet materiaal van brandweer
Hoogstraten: hydronische pomp (5000l/min), zware automatische pomp, 2 zware pompompen
Schade: ondergelopen straten, open terreinen, tuinen; geen getroffen woningen; 0 evacuaties

Overstroming: Dellenloop

Brandweer: *"In de woonwijk Dellenweg-Heuvelweg zijn er twee opvangbekkens voorzien om in geval van wateroverlast het water op te vangen dat via het normale rioleringsstelsel niet kan worden verzet.) Omdat het rioleringsstelsel van deze woonwijk naar niveau lager ligt dan het afwateringspunt, zorgen vaste pompen ervoor dat het water wordt verpompt naar een hoger gelegen rioleringsstelsel. Indien deze pompen het aangevoerde debiet niet kunnen verwerken, moeten normaal gezien de waterbekkens de overschot kunnen opvangen. Omdat deze waterbekkens gezien de omstandigheden volledig waren verzadigd, dreigde het overtollige water vanuit de waterbekkens over te lopen en werden een tiental woningen acuut bedreigd. Om dit euvel op te lossen hebben wij besloten om waterbekken nr. 2 d.m.v. het hy-trans systeem van Hoogstraten leeg te pompen en het water te transporteren over ongeveer 500m via een slang diam. 200mm doorsnede, naar het kanaal. Wij kregen hiervoor de toelating van NV Scheepvaart. Omdat de riolering tevens zwaar werd belast door de overstrom van waterbekken nr. 1 hebben wij besloten om de riolering t.h.v. waterbekken nr. 1 over te pompen naar waterbekken nr. 2. Hierbij werd gebruik gemaakt van de ZAP van Rijkevorsel in combinatie met een pomp van 800l/min."*

2) Thv deze wijk Dellenweg-Heuvelweg aan de overkant van de Dellenloop ligt ondergelopen weideperceel van landbouwer (zie foto's).

3) Langsheen Kleine Mark zijn gebieden overstroomd (observatie door gemeentelijke ambtenaar). Minimale inkleuring op basis wat vanaf wegen zichtbaar was. Contouren moeten waarschijnlijk uitgebreid worden langsheen Kleine Mark (corrigeren met DHM).

4) Op het Kanaal Antwerpen - Turnhout zou waterpeil boven Sluis 1 (Vlimmersebaan) hebben gestaan. Hieraan werden geen problemen gemeld.

2.10. Wuustwezel

Niet bezocht

Eerste schriftelijke reactie: *In Wuustwezel hebben we gelukkig een natuurlijk opvangbekken aan de Kleine Aa thv Schutsdijk-Gasthuisdreef".* Geen respons meer ontvangen na eerste telefonisch contact: verantwoordelijke gemeente niet te bereiken. Nadien wel nog officiële schriftelijke melding ontvangen dat er geen overstromingen waren binnen de gemeente.

3. Oostelijk deel Maasbekken

3.1. Input waterbeheerders bevaarbare waterlopen en waterlopen 1 en 2^e categorie:

1) nv De Scheepvaart: Bezoek Bekkensecr. Maas op 13/12/2010; aanlevering foto's langsheen Gemeenschappelijke Maas. Inkleuring van hoogwater binnen het winterbed. Hoewel exacte waterstanden bij het Hydrologisch informatiecentrum te verkrijgen zijn. Dit winterbedgebied is bovendien in volle ontwikkeling om ruimte te geven aan de Maas, waardoor inkleuring zeer relatief is.

2) VMM – AOW: Bezoek Bekkensecr. Maas op 4/1/2011: informatie gebiedsbeheerders en aanduiding overstroomde gebieden heeft vnl betrekking op Dommel, Abeek, Bosbeek, Voer en Jeker. Aanlevering van foto's.

3) Prov Limburg: Bezoek Bekkensecr. Maas op 14/12/2010: inkleuring wateroverlast centrum Neeroeteren, overstroomde gebieden in vallei van Bosbeek-Witbeek en van Warmbeek (aanlevering van foto's Neeroeteren).

4) Watering Het Grootbroek: Bezoek Bekkensecr. Maas op 12/1/11: Watering heeft zelf gedetailleerde inventarisatie van de overstromingen binnen hun gebied opgemaakt (Bocholt, Bree, Kinrooi en Maaseik). Dit is overgenomen in het overstromingsloket.

3.2. As

Bezoek Bekkensecr. Maas op 20/1/1011;
Aanwezig: milieudienst

As heeft in november 2010 en januari 2011 geen problemen gehad. In januari stonden op een tweetal plaatsen water op de weg (aangeduid op kaart). Dit is zeer beperkt en tijdelijk. Baangrachten waren gewoon verzadigd (niets met ruiming te maken). Op een tweede plaats was bufferbekken N75 overvol, dit zorgt dat grachten niet meer konden lozen met dus opstuwning tot gevolg. Het kruispunt waar water stond en brandweerheeft moeten pompen wordt op korte termijn heraangelegd, waarbij nieuw wegdek veel hoger komt te liggen.

De vroegere problemen van wateroverlast zijn in As sterk aangepakt; dit had vnl. te maken met tekort aan berging en het mijnverzakkingsgebied → grotere riolering met meer berging en persleidingen zijn ondertussen aangelegd.

3.3. Bocholt

Bezoek Bekkensecr. Maas op 28/01/11;
Aanwezig: technische dienst

Overzicht knelpunten:

- 1) Lechtenrietbeek: het grootste probleem in de gemeente het kruispunt Kapelstraat-Hoogstraat loopt steeds onder water en de aanpalende woningen.
- 2) Stroomopwaarts dit probleempunt wordt langs de waterloop een nieuwe verkaveling ontwikkeld.
- 3) Stroomopwaarts duiker Zuid-Willemsvaart staan ook steeds terreinen blank. De duiker werd vernieuwd begin jaren '90. Het is niet duidelijk of de duiker opstuwt.

Suggesties:

In de ontwikkeling van het bedrijventerrein kanaalzone dient er zeker aandacht te gaan naar de waterhuishouding van het gebied. Nu is er een overwelling van de waterloop en geregeld hoog water in de omliggende terreinen.

3.4. Dilsen Stokkem:

Niet bezocht;
Schriftelijke respons: *De stad Dilsen-Stokkem heeft geen last gehad van overstromingen.*

Telefonisch contact: geen meldingen en geen weet van overstromingen. Vroeger wel door opstuwung vanuit Maas in rioleringen, maar dat is nu niet meer het geval.

3.5. Hamont-Achel

Bezoek Bekkenscr. Maas op 21/01/11

Aanwezig: Dienst openbare werken, schepen, milieudienst

Overzicht knelpunten:

Stokkenloop: ligt op laagste punt in de vallei en bij hoog water stroomt de Warmbeek over naar de Stokkenloop. Op de terreinen van de Achelse kluis is de Warmbeek recht getrokken. Er werd een project gemaakt door VMM/ANB om de Warmbeek te laten hermeanderen op deze percelen om zo ook de wateroverlast door de Stokkeloop op te lossen.

De stad vraagt of het project toch al niet gefaseerd kan uitgevoerd worden aan de Kluis in afwachting van de verwerving van de twee percelen die verpacht worden.

In 2008-2009 is er een overleg geweest met de VMM over het onderhoud van de Warmbeek. Sindsdien in de situatie op het terrein beter en zijn er ook geen klachten van landbouwers meer.

Op het grondgebied zijn er voornamelijk gemengde stelsels. De Bosstraat heeft een gescheiden stelsel waarbij de stad zelf de afkoppeling heeft gedaan.

Men geeft subsidies voor hemelwaterputten bij bestaande woningen.

Suggesties:

Hamont-Achel is vragende partij om de problematiek van de Warmbeek ter hoogte van de Kluis op te lossen.

3.6. Herstappe:

Bezoek Bekkenscr. Maas op 22/12/2010;

Aanwezig: gemeentesecretaris

Geen overstromingen in november 2010. Herstappe heeft eerder last van zomeronweders, waarbij dan in het centrum woningen, tuinen en kelders onderlopen. Centrum Herstappe ligt laag en eventuele wateroverlast is afkomstig via toegangswegen. Huizen hebben geen buffer voor regenwater en bijna allemaal komt opgevangen regenwater op straat of in ongescheiden riolering die hoeveelheid water dan niet aankan.

Gemengde riolering loopt via Kerkstraat en vervolgens westwaarts door akker naar Lauw (met knijp thv N614, Romeinse steenweg) (in AWIS niets terug te vinden).

Boeren ploegen ook zodanig dat water niet op veld blijft staan, maar naar weg loopt.

Afstromend water van Villers-L'Evêquestraat Straat wordt nu al via een (te) kleine constructie (verlaging) in de onverharde 'Molenweg van Lauw naar Villers' geleid. Hier zou minder afstroming van akkers naar straat moeten worden voorzien (akkers liggen in Crisnee), met eventueel een infiltratiegracht aan noord-oost kant van de Villers-'Evêquestraat.

3.7. Maaseik

Schriftelijke respons stad: Naar aanleiding van uw brief inzake inventaris overstromingen 2010 kunnen wij u melden dat er geen noemenswaardige problemen zijn geweest binnen de Stad Maaseik.

De brandweer heeft in die periode een 4 tal tussenkomsten gedaan in woningen /panden maar hier werd volgens de brandweer geen of niet noemenswaardige schade aangericht door het water.

De gemeentelijke diensten hebben 1 tussenkomst gedaan maar hier was er ook geen schade aan het openbaar domein.

A) informatie VMM-AOW: foto's Bosbeek en Witbeek.

1) Opw verdeelwerk Witbeek en Bosbeek is de contour tov intekening op basis informatie van de provincie vergroot, tot tegen Volmolen. Ook opwaarts Volmolenweg is gebied overstroomd.

2) Afwaarts verdeelwerk: kleine contour ingetekend. Overstroming in gebied is moeilijk in te schatten. Opw Kanaal is overstroomd gebied hoogstwaarschijnlijk groter. Bij overtopping gaat water van Bosbeek naar lager gelegen Witbeek.

3) Thv Ziepstraat: oude molen met nog overblijfsel van constructie in Bosbeek. Opwaarts daarvan: kleine overtopping. Niet zeker of dit ten gevolge van de constructie is. Linkeroever is hier hoger door vroegere ruiming, dus overstroming eerder op rechteroever.

4) Thv Kleeskensmolen heeft boomstam zeer lokaal dijk omlaag geduwd (zie foto's). Deze boom was omgedaan en op dijk gelegd. Lokale hondenschool ook onder water.

5) In Neeroeteren: thv Langerenstraat: was reeds ingekleurd op basis van info prov Limburg.

6) Einde Langerenstraat: perceel rond boerderij overstroomd; verder stroomafwaarts is Bosbeek meer ingedijkt. Thv natuureservaat Tösh wel stagnerend water (drassig gebied)

→ Suggestie: burgers sensibiliseren omtrent het feit dat burgers waterloop moeten vrij laten tot 5 m zodat onderhoud kan uitgevoerd worden.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas op 14 januari 2011:
Aanwezig: technische dienst, brandweercommandant Maaseik

Overzicht knelpunten:

1) Bosbeek (1ste categorie) aan de volmolen in Opoeteren zou een wachtbekken kunnen komen. De beemd (eigendom NP) stond voor 30-40 cm onder water.

Situatie Volmolen: Witbeek splits aan de molen. Molen stuwt op, het debiet wordt gehalveerd over de twee lopen. Bosbeek ligt boven maaiveld, sluis thv rad kan niet vrij staan: overtopping van waterloop.

Kerk Neeroeteren: de dijk is doorgebroken maar met zandzakken tegengehouden. Dossier van dringend onderhoud werd opgestart door VMM AOW.

2) In Opoeteren (dorpsmolen) worden problemen ervaren met onderhoud.

Vallei van de Bosbeek in beheer van NP, na beheerswerken blijven de boomstammen over de beek liggen ter hoogte van de Klijstermolen (?). Het is niet duidelijk of dit de bedoeling was.

De woning aan de Broekweg heeft jaarlijks klachten omwille van overstromingen.

Aan de Broekziepenstraat zijn regelmatig meldingen en wordt de straat dan afgezet.

Kleeskensmolen: vloer van de molen ligt onder het maaiveld – een steeds weerkerend probleem bij hoog water.

3) Witbeek Neeroeteren: overwelving van de Sint Lambertus Kerkstraat in slechte staat. Indien er geen maatregelen genomen worden mag men hier in de toekomst problemen verwachten.

4) Vleethoekstraat: laatste woning kent regelmatig problemen. Brandweer heeft in november de beek geïnspecteerd: dijk was instabiel, omgewaaide bomen, ratten...De brandweer heeft 500 meter stroomafwaarts de beek "zuiver" gemaakt.

5) Kinrooi: van de overstort van de collector Vroenhof werkt de vuilvang niet goed: hierdoor kan wateroverlast optreden door opstuwing.

6) Heppeneert: door opstuwten vanuit de Maas van de Zonderbeek kunnen woningen stroomopwaarts overstroomd. Ondanks Maasdijken blijft dit een kritiek punt.

→ Suggesties:

Overleg organiseren aangaande beheer/maatregelen voor Bosbeek/Witbeek. De inplanting van een gecontroleerd overstromingsgebied opwaarts de Levermolen en/of Volmolen (BBP A3) werd op 11/1/2011 eveneens besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, stad Maaseik en het bekkensecretariaat. Hierbij werd aangedrongen op versnelde uitvoering van de inrichtingswerken. Daarnaast werden afspraken gemaakt rond ruiming van de waterlopen.

Neerpelt

Bezoek Bekkenscr. Maas op 12/1/2011
Aanwezig Technische Dienst
geen beeldmateriaal.

Dommel:

- 1) Controle van contouren die reeds tijdens contact met Overpelt en AOW waren ingekleurd.
- 2) Verder geen problemen in november dankzij werking wachtbekken Dommel in Overpelt. Steeds uitvoerige communicatie geweest tussen Neerpelt, Overpelt, brandweer en gebiedsbeheerder VMM.
- 3) Kritiek punt is woning op Dijkstraat nr 9. De riolering in Dijkstraat/Herenterdijk is nog gemengd stelsel met OS op Dommel. Bij hoogwater is er opstuwning vanuit bekken op Dommel en riolering. In november leidde dit tot een kritieke situatie zonder wateroverlast. Een oplossing is hier voorzien: put met spindel en pomp wordt aangelegd zodat er kan overgepompt worden bij hoog water.
- 4) Oud Ziekenhuis (Stationsstraat 74?): kelders zijn overstromingsgevoelig: kritiek punt.
- 5) Aanvulling VMM-AOW: laatste huis in Watermolenstraat: preventief zandzakjes gelegd (maar uiteindelijk niet nodig). Wachtbekken Dommel werd gevuld (44.00) tot 10cm van volledig vol (44.10) Voller kon niet wegens anders problemen doortocht Neerpelt.

Warmbeek:

- 1) Warmbeek afwaarts kanaal mogelijks (net) buiten oevers
- 2) Opwaarts kanaal Bocholt - Herentals enkele weilanden overstroomd; Knelpunt: duiker onder Kanaal (te klein of verstopt?); Eveneens nog overstroming opwaarts Kaulillerweg.
- 3) Hoogstwaarschijnlijk is Kolisloop (mond via Dorpelloop in Warmbeek) ook buiten oevers gegaan en ook Prinsenloop opwaarts Jos Verlindenweg. Indien buiten oevers, slechts zeer gering. Beide gevallen zijn niet ingekleurd want geen effectieve observatie van deze overstroming in november 2010.

Opglabbeek

Schriftelijke reactie: i.v.m. uw bericht met kenmerk AD/DW/LDR/kb/10 AD/10-703 betreffende de inventaris overstromingen november 2010 met de vraag over de staat van overstromingen in de gemeente Opglabbeek kan ik u melden dat in de gemeente Opglabbeek één hinder/schadegeval is gemeld na de hevige regenval in november. Eén gezin heeft schadedocumenten gevraagd waarmee ze verder konden met hun verzekeringen. Verder is er geen melding van overstromingen geweest.

Telefonisch contact: Schadegeval had te maken met stijgende grondwatertafel. Geen overstromingen gekend. Overlegmoment werd niet nodig geacht.

Overpelt

A) Schriftelijke reactie op brief CIW: Alhoewel we geen overstromingen hebben gehad vindt u hieronder toch een aantal gegevens uit de vragenlijst ; het wachtbekken op de Dommel heeft deze keer (in tegenstelling tot een aantal vorige keren) goed gewerkt.

Overstromingen 2010

Voorafgaande noot :

De gemeenten Neerpelt en Overpelt hebben geen overstromingen gehad in 2010. Het wachtbekken van de Dommel heeft zich gevuld, en is deze keer niet overbelast geweest (in tegenstelling tot december januari 2002/2003, toen er wel overstromingen zijn geweest).

Nochtans zijn we wel standby geweest.

Er is overleg geweest op zaterdag 13.11.2010 om 23.45 uur en zondag 14.11.2010 om 9.00 uur tussen :

- gemeente Neerpelt

- gemeente Overpelt
- politie van de zone
- brandweer Lommel
- VMM als beheerder van de Dommel

Voor de hogergenoemde vergaderingen was er (bijna continu) overleg met de diensten via mail en telefoon.

De politiediensten hebben regelmatig (bedoeling was om het uur) de hoogte van vulling van het wachtbekken doorgegeven. Op basis van deze metingen werd een inschatting gemaakt van het vullen van het bekken, van de resterende tijd tot ?volledig vol?, om eventueel te beslissen tot ingrijpen van brandweer en technische diensten.

De brandweer had (preventief) op enkele kritieke plaatsen zandzakken laten plaatsen (6 palletten). --> Dijkstraat in Neerpelt.

Enkele bemerkingen.

Waarschuwing

De VMM waarschuwing werd vernomen via een plaatselijk ?internetgazet?.

Overstromingsvoorspeller

De overstromingsvoorspeller was zeer traag (waarschijnlijk omdat op TV te veel reclame werd gegeven in de weerberichten). Bovendien was het nieuws op de voorspeller niet conform eigen metingen

Verduidelijking rond 18.30 uur melding :

Maas Oost: Het wachtbekken op de Dommel te Neerpelt is aan het vullen. De kans is reëel dat dit snel zal vol zitten. Problemen treden dan op aan de Herenterdijk en mogelijk ook in het centrum van Neerpelt

Uit eigen meting : om 19.40 uur was er nog een statische reserve van 83.000 m³, aan de vullingsgraad van toen nog voldoende voor meer dan 17 uur, voordat het over zou lopen.

De brandweer was (een beetje) in paniek door die melding, want ze kwam toch van de VMM.

Continue metingen.

De site die de metingen geeft over de regenval (pluviometers) werkte niet volledig (geen zicht op laatste 8 uur , laatste 24 uur, enz?)

De site die de hoogtemetingen weergeeft van de :

- Dommel, afwaarts Overpelt : WERKTE
- Holvensebeek, afwaarts Overpelt : WERKTE NIET
- Hoogtepeilen wachtbekken inloop, uitloop, debieten? : WERKTE NIET

Gevolg : continue op het terrein gaan meten, en zelf tussenberekeningen proberen te maken.

Oorzaken van overstroming.

Zoals gezegd was er geen probleem in 2010.

Uit ervaringen (overgang 2002/2003) blijkt wel dat het bufferbekken op de Dommel onvoldoende capaciteit heeft om blijvend Neerpelt en Overpelt te beschermen tegen overstromingen.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas 17/12/2010;

Aanwezig: technische dienst;

Beeldmateriaal: foto's van wachtbekken op Dommel (2002, 2007, 2010);

Het wachtbekken op de Dommel heeft een maximale vulling bereikt op zondag 14/11 om 11u
Daarnaast werden 2 gebieden ingekleurd in het overstromingsloket.

→ Belangrijk is dat peilmetingen van wachtbekken en afwaarts bekken (Holvensebeek) opnieuw in werking worden gesteld. Het bekken zat zeer vol en meer berging zal gezocht moeten worden (uitdieping bekken of opwaarts het bekken inrichting van een nieuw GOG). Opwaarts Overpelt is Dommel meer rechtgetrokken. Eventueel moeten kritieke punten in doortocht stedelijk gebied Overpelt-Neerpelt aangepakt worden, zodat een groter debiet door Neerpelt kan gestuurd worden (doortocht Neerpelt eveneens actie BBP), maar bijkomende berging zal ook nodig zijn.

Het BBP Maas bevat hieromtrent drie acties (momenteel in haalbaarheidsfase):

A5: Onderzoek naar de hydraulische effecten en mogelijkheden van een overstromingsgebied langs de Dommel opwaarts de Wedelse Molen.

A6: Meanderingsproject langs de Dommel ter hoogte van Neerhoksent.

A7: Structuurherstel langs de Dommel stroomafwaarts van Neerhoksent (als onderdeel van actie 5). Ook het DBBP van De Dommel voorziet met actie 2.2.2 'waterberging en bijhorende maatregelen in de vallei van de Dommel en de Bollisenbeek'.

Riemst

A) Schriftelijke respons: *Ingevolge uw brief sturen wij u de nodige gegevens voor Riemst.*

Onze gemeente had net als geheel Vlaanderen veel regenwater te verwerken. De jarenlange inspanningen omtrent waterbeheersing en erosie hebben echter hun nu bewezen, en er voor gezorgd, dat onze dorpskernen gevrijwaard werden van wateroverlast.

Onze wachtbekkens waren aardig gevuld, en sommigen bereikten hun maximum peil. Doch dit had geen negatieve gevolgen voor onze dorpskernen.

In het landbouwgebied stonden enkele laagliggende percelen natuurlijk onder water, en de betrokken landbouwers ondervonden hiervan dan ook enige schade.

Ons bestuur werkt verder aan de realisatie van haar erosiebestrijdingsplan om ook in de toekomst wateroverlast te vermijden.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas op 22/12/2010;

Aanwezig dienst ruimtelijke ordening, technische dienst

Beeldmateriaal: Enkele foto's van bufferbekkens.

Verschillende overstroomde gebieden ingekleurd (5tal), en ook de bufferbekkens (± 12, vermeld in opmerkingen van het overstromingsloket). Niet van elk bufferbekken is geweten hoe de vulling was. Gemeente levert nog apart verslag aan: hierin oa:

Wachtbekken Kolen vol om 22h30, overloop over weg → evt uitdiepen.

Wegverhogingen Mielenstraat houden water op, vertraagde afvoer werkt.

Wachtbekken Mielenstraat nauwelijks water, goed opgehouden door wegverhogingen.

Tongeren

Bezoek Bekkensecr. Maas op 20/1/1011

Aanwezig: technische dienst, dienst openbare werken, Brandweer Tongeren

Tongeren heeft in november 2010 en januari 2011 amper waterproblemen gehad. Problemen doen zich meer voor bij hevige zomerbuien. Diets-Heur, Lauw zijn dan de voornaamste kritieke punten. Sinds een aantal erosiebestrijdingsmaatregelen (samenwerking Land en Water) zijn er minder problemen geweest laatste jaren.

Meeste problemen deden zich in november voor met verstopte slokkers (oa bladafval). Geen echt structureel probleem, dat vaak zeer snel verholpen was (niet aangeduid op kaart).

1) In november 2011 wel een groot probleem aan de Sluizermolen (Sluizermolenweg); Molen ligt tussen Jeker en oude, halve bypass. Hier stond op laagste punt een 'kleine meter' water. Volledig omringd met zandzakjes én nadien weggepompt; maar zuidelijk deel van woning (oude stal), is wel ondergelopen. Bewoner vraagt om dijk rond huis te verhogen (aan te leggen).

→ Momenteel wordt wel meer berging op de Jeker voorzien te Lauw en in Kevie.

Brandweer heeft geen waterstanden van de Jeker genoteerd, wel aan wachtbekken Lauw. Deze worden samen met klein verslag van interventies van brandweer nog bezorgd.

2) Hasseltsesteenweg thv 105-117: Water stroomt van achterliggende akkers en velden en verzamelt zich op lager gelegen punt bij woningen; Dit leidt vaak tot ondergelopen tuinen. Soms ook in huizen (maar niet het geval in nov 2010). Volgens brandweer, loopt het water in grachtje van velden, dat afbuigt achter de tuinen in NW richting. Grachtje zou dan uitkomen in 'bezinkingsput' achter de huizen en vervolgens aangesloten op riolering. Put kan niet goed bergen, en ruiming is noodzakelijk; Dit is blijkbaar gevraagd aan eigenaar.

3) Hereweg/Herenweg/St-Truidersteenweg. Brief van bewoners: Hier is af en toe zichtbaar wateroverlast (laatste keer op 14/7/2010).

Navraag gedaan: zichtbaar zou dit te maken hebben met nieuwe verkaveling die opwaarts (=westwaarts) aansluit op riolering (RW), hierdoor is riolering reeds verzadigd, waardoor huizen in Hereweg (thv nr 7) niet meer zouden kunnen afwateren, met opstuwing in riolering tot gevolg ('opsputtende rioleringsafvoeren'). Is dit probleem bij Infrac gekend?

Voeren

Bezoek Bekkensecr. Maas op 7/1/2011

Aanwezig: Dienst openbare werken en brandweer;

beeldmateriaal: analoge foto's van overstroming 1998 te Moelingen, Youtube film van november 2010.

Eigen foto's genomen op 16/11/2010 en op 7/1/2011.

1) Grootste problemen in gemeente Voeren waren nu bij Berwijn in Moelingen. Zowel centrum als thv Winkel (afw centrum) zijn kritieke punten. Thv van Winkel wordt nooddam aan overstromd weiland opgetrokken anders loopt Winkel onder. Winkel is eerste plaats die overstromd in Moelingen. Hier zijn reeds terugslagkleppen op riolering voorzien.

2) In november 2010 liep water over voetgangersbrug over Berwijn (tss Elzen en Driesch, Moelingen). De Drieschstraat ligt wat lager en kan bij hoogwater niet meer via RW leiding afwateren; Opstuwing leidt tot overstroming van deze straat. Terugslagkleppen worden weldra geplaatst. Opwaarts Orsmolen is de vroegere dijk voor molen doorgestoken (sanering vismigratieknelpunt), maar hierdoor wordt er minder water opwaarts molen geborgen.

→ Oplossingen: opwaarts Moelingen moet retentiebekken komen; (opwaarts Orsmolen, Voerenstraat gebied ANB (Gulpenszegel) of nog hogerop in Wallonië). Ikv project Aquadra wordt modellering uitgevoerd over hele stroomgebied Berwijn en wordt gezocht naar bufferbekkens in Wallonië. Dit probleem werd eveneens op 11/1/2011 besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, gemeente Voeren en het bekkensecretariaat. Hierbij werd VMM gevraagd om ook de mogelijkheden van waterberging opwaarts Moelingen in Vlaanderen te onderzoeken.

3) Centrum 's Gravenvoeren: de situatie was in november 2010 en januari 2011 zeer kritiek, maar overstromingen in de vallei waren beperkt, zonder wateroverlast in de bebouwde kernen. In het verleden had Voeren regelmatig te kampen met watersnood o.a. omwille van de beperkte doorgang van de Voer in 's Gravenvoeren.

Voorts moet er dringend buffering in vallei van de Voer voorzien worden én meer water vastgehouden worden hogerop, zodat vertraagd kan afgevoerd worden.

→ Deze problematiek werd op 11/1/2011 besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, gemeente Voeren en het bekkensecretariaat. Hierbij werd aangedrongen op versnelde uitvoering van de actie A4 'aanduiden en inrichten van overstromingsgebieden langs de Voer' (en A80), waarbij de voorbereidende administratieve procedure in de eerste plaats dient hernomen te worden. In het verleden liep de actie vertraging op bij de MER-ontheffingsaanvraag; gezien de aanbeveling om eerst buiten de vallei brongerichte maatregelen te nemen tegen wateroverlast; dit ligt echter niet in de bevoegdheid van VMM. Ondertussen is verder onderzoek opgestart.

4) Rest van Voeren geen problemen gehad in november 2010 en januari 2011, wel is de Molenloop in januari te 's Gravenvoeren (thv Bovendorp 48) overgelopen. Deze oude muur moet dringend hersteld worden want lijkt te begeven onder waterdruk, net zoals aftapping voor deze molenloop.

5) Teuven, Gieveldstraat 42-44 (Gulp): Melding van bewoner: hier zou probleem geweest zijn. Zandzakjes aangevraagd op 13/11; maar gemeente heeft niet gezien hoe hoog water effectief stond.